Aan de leden van de gemeenteraad

Noordwijk, 4 oktober 2023

Uw kenmerk	:
Uw brief van	:
Zaaknummer	: 562790
Verzenddatum	:
Onderwerp	: Begroting jeugdhulp 2023, 2024 en 2025
Bijlage(n)	: Verdeling budgetten per gemeente

Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk

Postbus 298
2200 AG Noordwijk

T +31 (0)71 36 60 000

gemeente@noordwijk.nl
www.noordwijk.nl

KvK nummer 73538469
BTW NL8257.92.150.B01
IBAN [redacted]
BIC BNGHNL2G

Geachte leden van de gemeenteraad,

Inleiding

Als samenwerkende gemeenten binnen de regio Holland Rijnland streven we naar passende, tijdige en betaalbare jeugdhulp voor de jeugdigen die de hulp het hardst nodig hebben. Dat houdt in dat we ons op verschillende manieren inzetten voor deze jeugdigen om ze zoveel mogelijk de hulp te bieden die zij nodig hebben, ondanks de druk op het huidige jeugdhulpstelsel en de wachtlijsten die daarmee gepaard gaan.

Gemeente Noordwijk koopt samen met de gemeenten binnen de regio Holland Rijnland[1] jeugdhulp in voor haar jeugdige inwoners. Gezamenlijk zetten wij ons in om de jeugdhulp verder te transformeren, de kwaliteit te waarborgen en de kosten beheersbaar te houden. Hierin zijn we in de afgelopen jaren voor verschillende uitdagingen komen te staan. Al langere tijd is de financiële druk op het jeugdhulpstelsel groot. Vorig jaar is daar de krapte op de arbeidsmarkt als extra uitdaging bijgekomen. Dit heeft enerzijds gevolgen gehad op de beschikbaarheid van jeugdhulp, anderzijds ook op de (financiële) voorspelbaarheid. Met deze brief informeren wij u over de ontwikkelingen die nadien hebben plaatsgevonden.

Jaarlijks stelt u voor de zomer voor uw gemeente de kaderbrief/perspectiefnota voor het komend jaar vast en gedurende het jaar de eventuele begrotingswijzigingen. Dit gebeurt ook voor de gespecialiseerde jeugdhulp van de samenwerkende gemeenten in Holland Rijnland. Deze keer ontvangt u voor de gespecialiseerde jeugdhulp een toelichtende brief omdat er naast een begrotingswijziging voor het jaar 2023 ook extra budget nodig is voor het sluitend krijgen van de begrotingen 2024 en 2025.

In deze raadsbrief informeren wij u over drie belangrijke ontwikkelingen in de uitgaven jeugdhulp:

1. Begrotingswijziging 2023 en ontwikkelingen in uitgaven gespecialiseerde jeugdhulp (1.1)
2. Aanpassing meerjarenraming jeugdhulp 2024 en 2025 (1.2)

[1] De samenwerkende gemeenten betreffen nu nog de gemeenten Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen en Zoeterwoude. Per 1 januari 2024 zal ook de gemeente Voorschoten toetreden tot onze jeugdhulpregio.

3. Financiële onzekerheden in meerjarenraming 2024 e.v. (1.3)

Vooraf enkele opmerkingen over de jaarcijfers 2022. Op basis van de halfjaarrapportage en de daaropvolgende prognose in oktober die de Serviceorganisatie Zorg[2] (hierna: SO Zorg) vorig jaar voor ons heeft opgesteld, was de verwachting dat we over het jaar 2022 een forse onderbesteding zouden realiseren. In de eerste 6 maanden van 2022 lagen zowel het aantal cliënten als de totale ingediende en uitbetaalde declaraties onder het niveau van 2021. Het lagere aantal cliënten en de daarmee samenhangende lagere facturatie werd met name veroorzaakt door de personeelstekorten bij een aantal prominente jeugdhulpaanbieders. Vanuit gemeenten en SO Zorg is hier zoveel mogelijk op geanticipeerd. Enerzijds door vooraf de maximale bestedingsruimtes van aanbieders al wat hoger in te stellen en geen maximale bestedingsruimtes in te stellen voor aanbod dat binnen onze visie van groot belang is, namelijk het aanbod voor pleegzorg en gezinshuizen. Anderzijds door budgetten van aanbieders die op een onderbesteding afstevenen te verschuiven naar aanbieders waar wel ruimte en personeel beschikbaar is. Dit is ook passend, omdat de inhoudelijke vraag naar jeugdhulp niet significant afneemt. Dit tezamen met een explosieve stijging van het aantal aanvragen via buiten-budgettaire routes, zoals de nee, tenzij-regeling en het expertteam. In het laatste kwartaal is de onderschrijding bij de jaarafrekening uiteindelijk beperkt tot € 1,4 miljoen voor de regio.

1.1 Ontwikkelingen begroting 2023

Twee ontwikkelingen in de begroting 2023 zijn relevant. Ten eerste het verwerken van eerder genomen besluiten door het Portefeuillehoudersoverleg Jeugdhulp (PHO) in de begroting 2023. Ten tweede zijn er ontwikkelingen in de uitgaven gespecialiseerde jeugdhulp die een effect hebben op de lopende begroting.

Begrotingswijziging 2023
Sinds vaststelling van de begroting jeugdhulp 2023 in het PHO van juni vorig jaar zijn door het PHO enkele aanvullende besluiten genomen met een ophogend effect voor de begroting. Deze betreffen:

- caseloadverlaging GI's	€ 700.000 (anticiperend op Rijksbeleid)
- bevorderen kleinschalige woonvormen	€ 362.000 (5 plaatsen jaarlijkse in de regio erbij)
- bovenschoolse voorziening	€ 130.000 (BSO+ i.p.v. dagbesteding)
- indexatie tarieven	€ 836.309 (contractuele verplichting)
Totaal	€ 2.028.309

Deze ophogingen dienen verwerkt te worden in een begrotingswijziging voor 2023.

Ontwikkelingen uitgaven gespecialiseerde jeugdhulp 2023
Op basis van de meest recente managementrapportage zien we over de afgelopen maanden een forse toename van ingezette jeugdhulp via de buiten budgettaire routes[3]. Het gaat dan om:

a. De Nee-tenzij regeling. Deze regeling hebben we ingesteld om in urgente gevallen toch jeugdhulp te kunnen bieden ondanks dat een budgetplafond is bereikt bij een aanbieder.
b. Het Expertteam. Deze regeling hebben we ingesteld om te kunnen verwijzen naar ontbrekende jeugdhulp die buiten onze regio of door niet-gecontracteerde aanbieders wel wordt aangeboden.
c. De Regionale Experttafel. Deze regeling hebben we ingesteld voor de meest complexe en kwetsbaarste gezinnen en kinderen die hooggespecialiseerd maatwerk nodig hebben.

[2] De Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland heeft voor de samenwerkende gemeenten binnen de regio Holland Rijnland de taak de jeugdhulp in de regio te contracteren, te monitoren en te bekostigen.
[3] Geldt voor Alpen aan de rijn en Kaag en Braassem alleen bij de Regionale Experttafel.

d. De omzetting van steeds meer PGB naar ZIN door gemeenten, waardoor mogelijk kosten voor jeugdhulp verschuiven van de gemeentelijke begrotingen naar de regionale begroting.

Redenen voor deze forse toename kunnen zijn dat:
- Budgetplafonds en de daaruit voortvloeiende cliëntenstops bij aanbieders meer beginnen te knellen;
- Regelingen bekender zijn geworden waardoor ze meer en meer worden ingezet;
- Regelingen niet alleen worden ingezet waarvoor ze zijn bedoeld (urgentie en/of ontbrekend aanbod in de regio);
- Urgente hulpvragen zijn toegenomen;
- Hulpaanbod niet toereikend is[4].

Deze ontwikkelingen in de uitgaven 2023 zullen zonder aanvullende maatregelen leiden tot een overschrijding van de begroting 2023. Op basis van de meest recente managementinformatie ramen we deze potentiële overschrijding nu op circa € 2,6 miljoen. Op 6 juli 2023 heeft het PHO besloten tot de uitvoering van een aantal maatregelen om een overbesteding voor het jaar 2023 te voorkomen, dan wel zo laag mogelijk te houden.

Deze maatregelen moeten de overbesteding van circa € 2,6 miljoen voorkomen. Op 11 oktober 2023, tijdens het eerstvolgende PHO zal op basis van de dan beschikbare managementrapportage een besluit genomen worden of een tweede begrotingswijziging 2023 nodig is.

1.2 Aanpassing meerjarenraming Jeugdhulp 2024 en 2025

Regionaal is in 2021 een meerjarenraming Jeugdhulp opgesteld waarin bezuinigingstaakstellingen waren opgenomen voor de jaren 2022 en volgende. Deze meerjarenraming is geactualiseerd en opnieuw vastgesteld in 2022. De taakstelling bedroeg cumulatief 7,4 miljoen.

De meerjarenraming 2024 en volgende jaren die nu voorligt is op een aantal punten aangepast ten opzichte van die zoals vastgesteld in 2022. Allereerst vindt ophoging plaats in verband met:
1. Aansluiting gemeenten Kaag en Braassem en Voorschoten ad € 8.865.794,- (geen effect op gemeentelijke begrotingen);
2. Autonome kosten: indexaties en sinds 2021 genomen besluiten ad € 15.369.811,-[i] .

Daarnaast heeft het PHO besloten tot:

3. Uitstel van bezuiniging ad € 4.165.212, -.

Per saldo neemt het benodigde budget voor de gehele regio door deze ontwikkelingen toe van € 78,5 miljoen in 2021 naar € 106 miljoen in 2024.

Ad 1. Aansluiting gemeenten
Zoals bekend sluiten de gemeenten Kaag en Braassem en Voorschoten met ingang van 2024 aan bij de samenwerkende gemeenten in Holland Rijnland voor de gespecialiseerde jeugdhulp.
Dit leidt tot een grotere omvang van te bekostigen jeugdhulp waardoor de jeugdhulpkosten in totaliteit stijgen. Dit is echter niet van invloed op de kosten per gemeente, omdat de kosten voor aansluiting voor rekening van de nieuwe gemeenten komen.

[4] Een belangrijke inhoudelijke reden hiervoor is de Corona-periode. Meer jongeren en kinderen hebben hulp nodig: de toegenomen vraag naar GGZ-hulp zou hiervoor een verklaring kunnen zijn.

Ad 2. Autonome kostenstijging jeugdhulp
In de meerjarenraming werken alle genomen besluiten sinds 2021 door. Dus ook de besluiten die voor 2022 effect hadden, maar toen niet hebben geleid tot een begrotingswijziging.
Deze betreffen:

- Indexaties ter hoogte van € 5,5 miljoen voor 2022 (2,85%) en 2023 (4,48%) samen, en € 6,2 miljoen voor 2024 (geraamd op 7,09%). De hoge inflatie en hoge loonstijgingen zorgen voor extra kosten, waardoor de indexatie voor komend jaar veel hoger is dan in 2021 voorzien;
- Besluiten sinds 2021 (o.a. caseloadverlaging voor jeugdbeschermers in het gedwongen kader en innovatie initiatieven voor kleinschalig wonen) die voor een hoogte van € 3,4 miljoen doorwerken naar 2024.

Ad 3. Uitstel bezuinigingsopgave geformuleerd in 2021
In 2021 waren meerdere bezuinigingstaakstellingen geformuleerd in de meerjarenraming 2023-2025[5].
Op segment 4 (ambulante jeugdhulp) en segment 7 (jeugdhulp t.b.v. veiligheid) was een taakstelling opgenomen van € 3,1 miljoen respectievelijk € 1,1 miljoen voor het jaar 2024.
In totaal € 4,2 miljoen.

Hieronder een toelichting op de realisatie van deze taakstellingen tot nu toe:

a. *De implementatie van beleid is vertraagd*
   Een belangrijk voorbeeld voor segment 7 'veiligheid' is het ingevoerde beleid om de expertise van de Gecertificeerde Instellingen (GI's) t.b.v. kinderen die (mogelijk) in onveiligheid verkeren toe te voegen aan de Jeugdteams/Toegangen. De aanname is om hiermee Jeugdbeschermingsmaatregelen en uithuisplaatsingen te voorkomen en daarmee de inzet van dure jeugdhulp. Mede door Corona, personeelstekorten bij de GI's en de Toegangsorganisaties die nog in de opbouwfase verkeerden, heeft de implementatie van dit beleid minimaal een jaar vertraging opgelopen. De effecten van dit beleid worden nog steeds verwacht, maar dan vanaf 2025/26. Daarbij is een sterk lokaal team wel randvoorwaardelijk.

   Wat is wel gelukt en hoe sturen we bij?
   In de jaarrapportage 2022 is te zien dat het aantal jeugdbeschermingsmaatregelen in onze regio afnemen: van 1305 naar 1236. Deze afname ging samen met noodzakelijke investeringen zoals voor:
   - 'Doorbraak-aanpak' waarmee de wachttijd voor deze kinderen omlaag is gegaan;
   - Caseloadverlaging voor jeugdbeschermers;
   - Inrichting van het Regionale Expertteam voor zeer complexe casuïstiek.

b. *De implementatie van beleid heeft nog niet tot de verwachte financiële besparing geleid*
   We geven u twee voorbeelden ter illustratie. Het eerste voorbeeld betreft de afbouw van residentiële jeugdhulp: Jeugdhulp+ (gesloten voorzieningen) en het tweede voorbeeld is de herinrichting van de jeugdteams/toegang.

   <u>Afbouw van residentiële jeugdhulp</u>

[5] Gemeenten in de regio hebben deze taakstellingen op verschillende wijze opgenomen in de gemeentelijke meerjarenramingen.

Dit is de duurste vorm van jeugdhulp. Echter de afbouw van Jeugdhulp+ is zo snel gegaan dat er hoge frictiekosten à € 1,4 miljoen zijn ontstaan bij de huidige aanbieders van de gesloten voorzieningen.

Wat is wel gelukt en hoe sturen we bij?
Het aantal plaatsingen van cliënten vanuit Holland Rijnland in gesloten jeugdzorg (Jeugdhulp+) is in 2022 afgenomen van 23 geplaatste cliënten op 1 januari naar 12 op 1 januari 2023. Het aantal cliënten is over het hele landsdeel sneller afgenomen dan voorzien. Deze daling levert echter nóg geen besparingen op door:

- Hierboven genoemde frictiekosten bij aanbieders;
- Gewenste ombouw naar kleinschalige voorzieningen is niet per se goedkoper;
- Benodigde alternatieve intensieve ambulante ondersteuning is relatief duur.

Op de langere termijn verwachten wij dat deze kwaliteitsimpuls tot effectievere jeugdhulp leidt en minder jeugdigen, minder lang van deze dure vormen van jeugdhulp gebruik hoeven te maken[6].

<u>Herinrichting jeugdteams/toegang</u>
Dit is een belangrijke maatregel ten behoeve van de taakstelling op segment 4 'ambulante jeugdhulp'. De jeugdteams/toegang zouden een groot deel van de lichte ambulante jeugdhulp gaan afvangen en dit zou tot een grote besparing leiden. Echter de jeugdteams kampen met personeelstekorten, moesten opnieuw opgebouwd worden en lijken *last but not least* overvraagd te worden doordat jeugdigen die zij willen verwijzen niet geplaatst kunnen worden door lange wachttijden. Dit leidt tot zogenoemde overbruggingszorg waardoor zij veel minder andere jeugdigen ambulante hulp kunnen bieden dan beoogd was. Overbruggingszorg ontstaat door de lange wachttijden bij gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders. Gezinnen of jeugdigen die zich in een kritieke kwetsbare situatie begeven ontvangen dan totdat de juiste jeugdhulp beschikbaar is, ondersteuning vanuit de jeugdteams om escalaties te voorkomen.

Hoe sturen we bij?
Nu de opbouwfase van de jeugdteams goeddeels afgerond is, investeren we in de samenwerking tussen de teams en de Serviceorganisatie Zorg. Deze samenwerking is cruciaal om tot een samenhangende werking van het jeugdhulpstelsel in onze regio te komen. Een belangrijk onderdeel daarbij is ook de integrale aanpak van wachttijden/wachtlijsten. Vermindering van wachtlijsten zorgt voor ontlasting van de jeugdteams waardoor daadwerkelijk invulling kan worden gegeven aan de opdracht voor de toegang om daar waar mogelijk zelf lichte ondersteuning te bieden die aansluit bij het normale leven van jongeren. Op dit moment werken wij op bestuurlijk niveau samen met zorgaanbieders, jeugdteams en onderwijs onder begeleiding van het landelijk opererende Ondersteuningsteam Zorg en Jeugd van VWS om 'de verstopping' in de hele jeugdhulpketen aan te pakken. Hierbij is het voorkomen van overbruggingszorg binnen de Toegang één van de speerpunten, zodat de jeugdteams weer meer capaciteit krijgen om ambulante jeugdhulp te bieden op individueel- en groepsniveau. Per 1-1-2024 verwachten we de eerste

[6] Samen met andere jeugdhulpregio's en het Ministerie van VWS werken wij op dit moment aan alternatieven waardoor de gesloten Jeugdhulp+ voorzieningen definitief worden afgebouwd.

kleinschalige pilots te kunnen starten. Bij gebleken succes kunnen deze worden uitgerold over de hele regio.

c. *De uitvoering van vastgesteld beleid bleek in de praktijk niet altijd haalbaar*
Voor de afname van ambulante jeugdhulp zijn kaders voor begeleiding opgesteld. Toegangen/jeugdteams en zorgaanbieders kregen als richtlijn voor ambulante begeleiding maximaal 2 uur per week inzet van ambulante jeugdhulp per cliënt mee. Dit bleek echter voor veel verwijzingen niet uitvoerbaar, omdat zorgaanbieders aangeven dat hun cliënten voor een effectieve aanpak meer uren ambulante jeugdhulp nodig hebben. Zeker bij cliënten waarbij een uithuisplaatsing of een plaatsing in de jeugdzorg+ voorkomen kan worden door de inzet van intensieve ambulante jeugdhulp. Naast deze inhoudelijke beperkingen van de kaders ontbrak ook een heldere sturing door de toegang in samenwerking met contractmanagement op de daadwerkelijke toepassing van de kaders voor begeleiding.

Wat is wel gelukt en hoe sturen we bij?
Uit de jaarrapportage 2022 blijkt dat de doorlooptijden van de gespecialiseerde ambulante jeugdhulp is gedaald, maar dat dit niet tot afname heeft geleid van de kosten. Wel zijn meer cliënten geholpen. Op dit moment onderzoeken we wat onder de noemer ambulante jeugdhulp aan hulp wordt geboden en onderzoeken we via de integrale aanpak wachttijden of een groepsgewijze aanpak van bepaalde problemen kan worden geboden.

d. *Voortschrijdend inzicht: deel beoogde besparing op segment 4 uitgegeven in segment 1*
Een daling van een deel van de ambulante jeugdhulp paste niet in de doelstelling om de duurdere residentiële jeugdhulp te verminderen. Vaak wordt namelijk een residentiële plaatsing voorkomen door de inzet van intensieve ambulante jeugdhulp. Zo kan ook de plaatsing van een cliënt in een jeugdzorg+ -instelling met stut en steun via ambulante jeugdhulp in de open voorzieningen worden voorkomen.

Hoe sturen we bij?
Een deel van de verwachte besparing op segment 4 gaat definitief niet lukken. De benodigde besparingen worden vanaf nu ook gezocht binnen de andere segmenten of door interventies waarbij de werking van de gehele keten onder de loep wordt genomen.

e. *Jeugdhulp is een complex en grillig domein*
1 op de 7 à 8 kinderen ontvangen in Nederland jeugdhulp. Wat is er aan de hand? Is hier sprake van een maatschappelijk probleem wat het jeugdhulpdomein te boven gaat? Hoe vinden we de weg terug naar de tijd dat slechts 1 op de 20 jeugdigen hulp ontvingen?

Hoe sturen we bij?
Op 4 oktober 2023 startten de portefeuillehouders van de samenwerkende gemeenten om de toekomst van de jeugdhulp in onze regio te bespreken. Ook lokaal willen we samen met u deze gesprekken gaan voeren.

Conclusie
Alle genoemde redenen hebben ertoe geleid dat we de taakstelling zoals gesteld in 2021 vanuit een financieel perspectief niet halen in 2024. Het noodzaakt ons dus tot een verhoging van het benodigde budget voor de gehele regio naar 106 miljoen in 2024. Zo ontstaat een realistische begroting. Naast

het uitstel van de taakstelling zijn ook aanvullende maatregelen nodig om te garanderen dat in 2024 en de jaren daarna de begroting gerealiseerd wordt. Deze maatregelen worden in het najaar voorgelegd aan het PHO.

1.3 Financiële onzekerheden in meerjarenraming 2024 e.v.

Er zijn nog veel financiële onzekerheden rond de meerjarenraming. De maatregelen zoals opgenomen in de Hervormingsagenda (2023) die in juni 2023 is vastgesteld door het Rijk en de VNG zijn nog niet verwerkt in onze meerjarenraming. De precieze financiële impact is nog niet helder voor gemeenten.

Stapeling van taakstellingen
Het is daarom heel reëel dat niet alleen de genoemde 'vertraagde' taakstelling à € 4,2 miljoen vanaf 2026, maar ook de taakstelling die vanuit het Rijk aan jeugdhulpregio's wordt opgelegd, behaald moet worden. Afhankelijk van hoe de afzonderlijke gemeenten rekening hebben gehouden met aanvullende taakstellingen in de meerjarenramingen kan dit tot een extra taakstelling leiden boven op de al afgesproken taakstellingen.

Kortom, alle reden om als regio te anticiperen op 'financieel zwaar weer' als het gaat om de financiering van gespecialiseerde jeugdhulp.

De aanpak: een maatregelenpakket
Op dit moment verzamelen we alle mogelijke bezuinigingsmaatregelen. Hiertoe behoren ook de maatregelen die via de Hervormingsagenda vanuit het Rijk aan de gemeenten zullen worden opgelegd en de maatregelen die vallen onder aanpak wachttijden/wachtlijsten. Daarbij hanteren we een brede analyse en focussen we ons niet meer alleen op segment 4 en 7.

In de zomerperiode van 2023 is gewerkt aan een afwegingskader. Een belangrijk onderdeel in het afwegingskader is dat díe maatregelen worden geïdentificeerd die twee doelen dienen: enerzijds de voorkoming van wachtlijsten/tijden voor kinderen die zich in een zeer kwetsbare situatie bevinden en anderzijds bijdragen een substantiële financiële besparing

Wanneer kunt u het maatregelenpakket verwachten?
Eind oktober informeren wij u met een brief over de maatregelen die wij nemen ten behoeve van de financiële bijsturing voor het jaar 2023. Daarnaast informeren wij u over het afwegingskader dat deze zomer is uitgewerkt en waaraan wij de maatregelen toetsen voor financiële bijsturing vanaf 2024 en navolgende jaren. Over deze maatregelen gaan wij ook graag met u in gesprek. We streven ernaar om nog dit jaar een uitgewerkt maatregelenpakket vast te kunnen stellen inclusief de verwachte financiële impact.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Noordwijk

Mw. E.M. Overzier
secretaris

Mw. W.J.A. Verkleij
burgemeester

Bijlage: Verdeling budgetten per gemeente

Kosten toerekening aan gemeenten obv sleutel voor 2024 (=concept-realisatie 2022)						
			2024	2025	2026	2027
Alphen a/d Rijn			3,64	3,64	3,41	3,34
Hillegom			4,19	4,19	4,03	3,95
Kaag en Braassem			4,58	4,58	4,40	4,32
Katwijk			18,58	18,58	17,88	17,52
Leiden			29,02	29,02	27,88	27,30
Leiderdorp			6,60	6,60	6,35	6,22
Lisse			5,38	5,38	5,17	5,07
Nieuwkoop			4,89	4,89	4,69	4,59
Noordwijk			7,58	7,58	7,30	7,15
Oegstgeest			5,57	5,57	5,36	5,25
Teylingen			8,37	8,37	8,05	7,88
Voorschoten			5,89	5,89	5,67	5,56
Zoeterwoude			1,85	1,85	1,78	1,74
			106,14	**106,14**	**101,98**	**99,89**

De bedragen voor Noordwijk sluiten aan bij de gemeentelijke begroting 2024 en verder.

[i] Het betreft:

Financieel technische correctie	1.650.450
Verhoging indexatie met 1,13% 2022, 2023 e.v.	1.803.290
Bovenschoolse voorziening (S5 Onderwijs)	85.544
Investering kleinschalige gezinshuizen	724.000
Windkracht 4 MBO	65.311
Indexatie 2023	3.746.663
KTS	45.548
Caseload verlaging	700.000
Bereikbaarheidsdienst integrale crisisdienst	388.000
Subtotaal Verhoging	*9.208.805*
Indexatie 2024	6.161.005
Totaal	**15.369.811**